

Astridinim stopama

SAŽETAK:

Učenici saznaju priču djevojčice koja je odrasla tokom rata u Bosni i Hercegovini i koja je dobila poklon paket humanitarne pomoći od djevojčice koja je istovremeno odrastala u Engleskoj. Lociraju gradove na mapi svijeta i razgovaraju o tome šta je poklon značio za svaku od ove dvije djevojčice. Oni sami kreiraju i pakuju svoje poklon pakete za djecu na čija djetinjstva utiču oružani sukobi danas, u koje stavljaju i pisma prijateljstva i uz pomoć svojih učiteljica ih šalju djeci u pogođenim zonama.

Glavna starosna grupa

8-9

Potrebno vrijeme

3 X 60 min.

Potrebni materijali

Odštampani primjerci Lejline lične priče i sadržaja Astridinog pisma, mapa koja prikazuje udaljenost u kilometrima od Chestera do Cazina (na internetu ili papirna kopija), nekoliko praznih kutija za cipele, boje, bojice, flomasteri

Ciljevi

- Pomoći djeci da shvate da mala dobra djela mogu napraviti veliku razliku te da ih mogu činiti i djeca već od sedam godina.
- Pomoći djeci da prepoznaju da su djeca uvijek nevine žrtve rata.
- Pomoći djeci da počnu sagledavati razmjere izbjegličke situacije u svijetu danas.
- Pomoći djeci da razmotre praktične načine na koje možemo pomoći djeci koja su žrtve rata i raseljavanja.
- Pomoći djeci da slijede Astridine stope tako što će spakovati poklon u kutiju za cipele i napisati pismo djeci koja danas žive u ratnoj zoni.

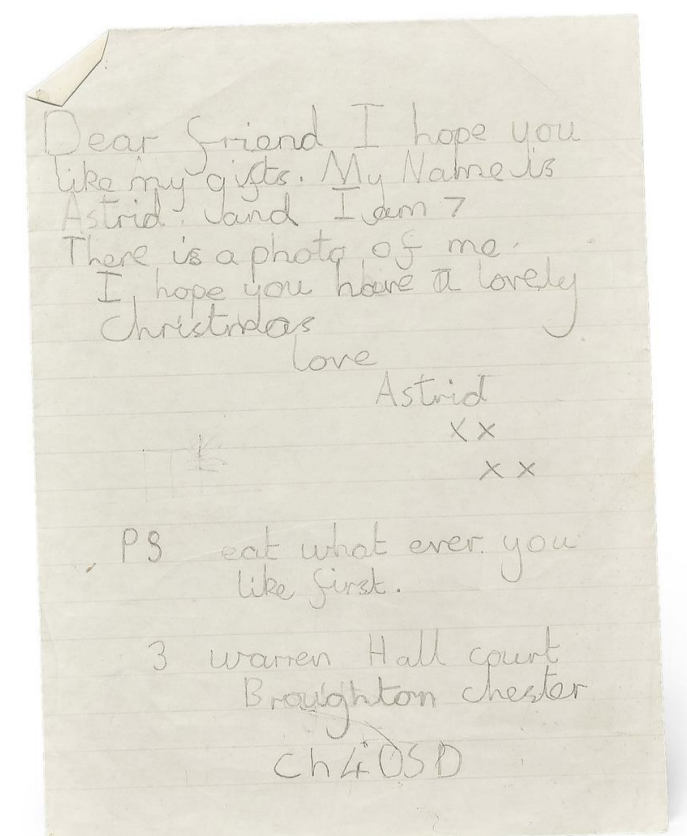
Resursi

Paketić iz humanitarne pomoći

U Cazin su 1994. godine stigli paketići za djecu. Sjećam se da sam sa ogromnim uzbuđenjem išla prema kući u kojoj su se dijelili paketići. Kutija od cipela je bila šarena i ukrašena. U paketiću su bile higijenske potrepštine, slatkiši, fotografija i pismo od Astrid. Taj poklon je dugo vremena bio dio mog svakodnevnog života, a češalj i ogledalo dio kozmetičke torbice. Bojice nikada nisam koristila, jer mi je bilo žao da ih potrošim, a ne znam do kada će rat trajati.

Pokušala sam stupiti u kontakt sa Astrid, ali adresa je bila nepotpuna. Možda će jednom ovi predmeti pronaći Astrid. Fotografija koju mi je poslala, ona u bazenu, i dalje je dio mog porodičnog albuma. U tom trenutku sam poželjela da i ja imam taj osmijeh i taj bazen.

Lejla (ž), r. 1983. (Bosna i Hercegovina)

Teme

Rat, raseljeništvo

Emocije i osjećanja

Empatija, saosjećanje, nada

Tipovi predmeta

Pismo, školski pribor, kozmetika

Metodologije

Pričanje priča, rad u parovima, rad u malim grupama, diskusija

Kratki uvod

Rat u Bosni i Hercegovini pokazao je najgore oblike vjerske i etničke mržnje i nasilja, kakvi u Evropi nisu viđeni od Drugog svjetskog rata. Samo u Sarajevu ubijeno je preko hiljadu djece. Ipak, „U ratu su trajala djetinjstva. Desetine hiljada djevojčica i dječaka odrastalo je drugačije nego što se odrasta na slobodi.“ (Jasminko Halilović, *Djetinjstvo u ratu*).

Ova aktivnost daje mlađoj djeci priliku da spoznaju kroz šta su djeca njihovih godina prolazila i kroz šta prolaze širom svijeta danas. To im daje priliku da saosećaju, pošalju poruke nade i urade nešto praktično da pomognu. Aktivnost također omogućava nastavnicima da osiguraju da se naslijeđe nade koju je inspirirala djevojčica Astrid nastavi sa današnjom generacijom djece mlađeg školskog uzrasta.

Pripremni rad nastavnika/ice ili edukatora/ice

- Provjerite sa školom i roditeljima da li žele učestvovati u zajedničkoj akciji prikupljanja paketića.
- Počnite sakupljati kutije za cipele od prijatelja i kolega.
- Isprintajte kopije Astridinog pisma i Lejline lične priče iz kolekcije Muzeja ratnog djetinjstva.
- Provjerite podatke UNHCR-a¹ o broju djece izbjeglica/raseljenih koji se trenutno nalaze u svijetu/Evropi i zabilježite ih.
- Preuzmite sa interneta Google Mapu koja pokazuje udaljenost od Chestera (u Engleskoj) do Cazina.

Aktivnosti

Prvi korak

Recite učenicima da će čuti istinitu priču od prije 30 godina o dvije djevojčice, jednoj koja se zove Lejla i koja je živjela u mjestu Cazin u Bosni i Hercegovini i drugoj imenom Astrid koja je živjela u Chesteru u Engleskoj.

Prije čitanja priče,

- zamolite ih da malo istraže na internetu kako bi saznali gdje su Cazin i Chester na mapi i koliko su ti gradovi udaljeni jedan od drugog,
- dajte im isprintanu verziju mape iz Dodatka 1 ovog plana aktivnosti koja ima sve potrebne podatke.

Drugi korak

- Ukratko objasnite da je Lejla živjela u Bosni i Hercegovini, dok je Astrid živjela u Chesteru gdje je bila sigurna, sretna i mogla svaki dan ići u školu. Lejla je živjela u Bosni i Hercegovini tokom rata devedesetih godina, u turbulentnom periodu koji je uslijedio nakon raspada bivše Jugoslavije. Rat je trajao skoro četiri godine: od aprila 1992. do decembra 1995. Zbog svoje lokacije Lejlin grad Cazin je bio pod opsadom tri godine (objasnite šta znači opsada).
- Objasnite da su zbog rata mnogi ljudi napustili Bosnu i Hercegovinu tokom 1990-ih i postali izbjeglice u različitim dijelovima svijeta.

Treći korak

Pokažite djeci sliku Astridinog pisma i potom pročitajte Lejlinu ličnu priču razredu ili im dajte primjerke da ih sami pročitaju (dostupno za printanje u Dodatku 2 i Dodatku 3).

Postavite neka od sljedećih pitanja:

- 1 Koliko je Lejla imala godina kada je dobila kutiju za cipele?
- 2 Koliko je godina imala Astrid?
- 3 Mislite li da su razlike u godinama bile važne za Lejlu?
- 4 Zašto mislite da su Lejli pismo i pokloni u kutiji od cipela bili toliko važni?
- 5 Kada joj je poslala poklon i pismo, šta mislite koje je posebne emocije Astrid time izazvala u Lejli?
- 6 Zašto mislite da Lejla čuva Astridinu fotografiju u svom porodičnom albumu?

Četvrti korak

Objasnite učenicima i učenicama da danas u svijetu ima preko 108 miliona izbjeglica ili 'raseljenih osoba' te da i danas ljudi iz cijelog svijeta ovim izbjeglicama šalju kutije od cipela pune poklona, kako bi znali da nisu zaboravljeni. Pitajte razred da li bi željeli napraviti vlastite poklone od kutija za cipele i tako krenuti Astridinih stopama. Ako kažu da žele, recite im da donesu sitne poklone (za ideje pogledajte <https://linktohope.co.uk/shoobox-appeal-2024/> i druge slične stranice) na čas jednog od sljedećih dana (ili to možete učiniti i dan ranije tako da se sve aktivnosti realizuju isti dan).

Radeći individualno, u paru ili u grupama, djeca dobijaju praznu kutiju za cipele. Puna ju sljedećim stvarima:

- pismo (isključivo sa adresom škole) koje primaocu objašnjava ko je pošiljatelj (samo ime bez prezimena se stavlja u potpis pisma), koliko ima godina, šta voli da radi i zašto želi da bude kao Astrid i da pomaže drugim ljudima;
- autoportret (bez fotografija) sa njihovim imenom,
- sitni pokloni.

DODATAK 1

Chester, United kingdom

Cazin, Bosna i Hercegovina

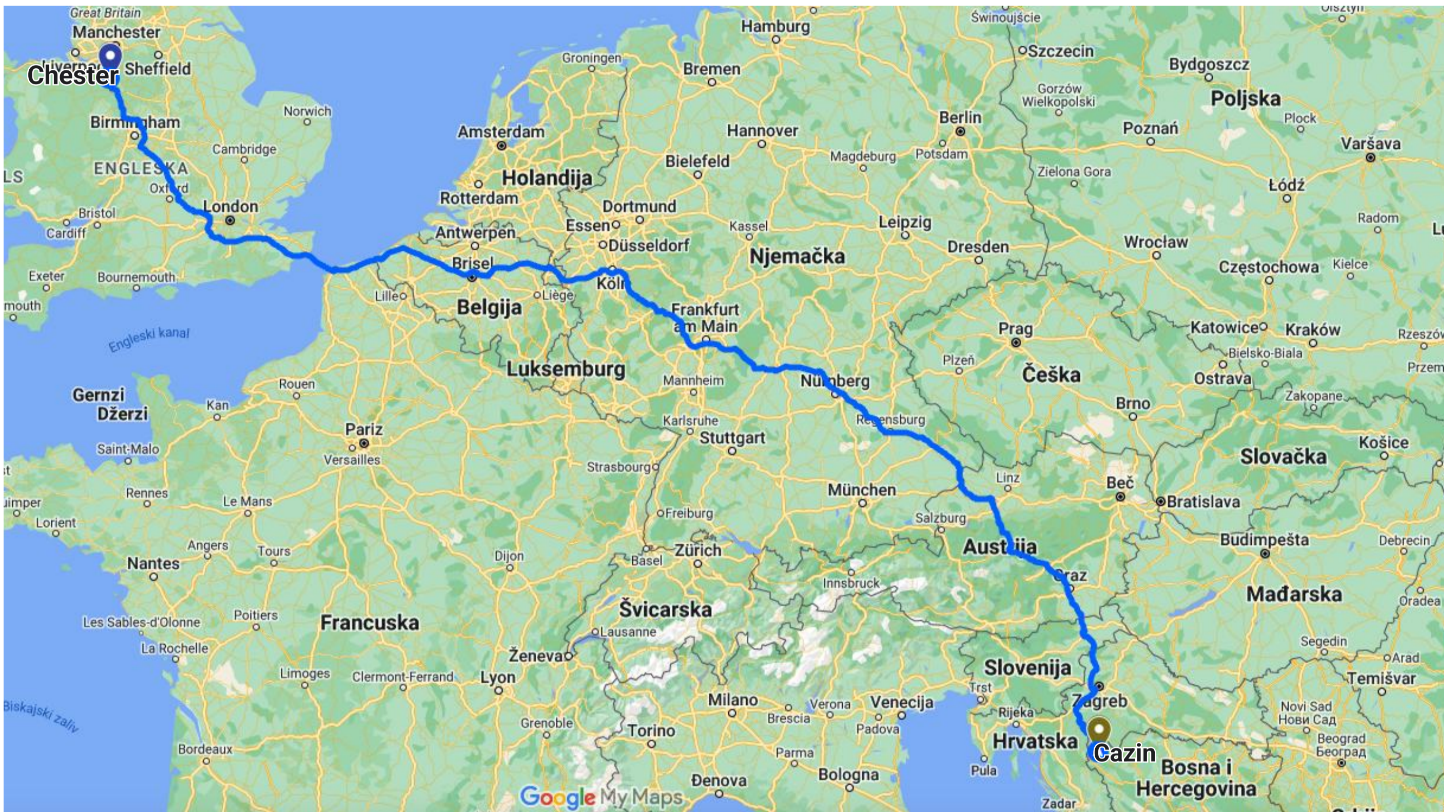

via A3

Najbrža ruta sada, izbjegava
zatvaranje ceste na E70

24 h

2.102 km

DODATAK 2

Astridino pismo Lejli

Prevod sadržaja Astridinog pisma:

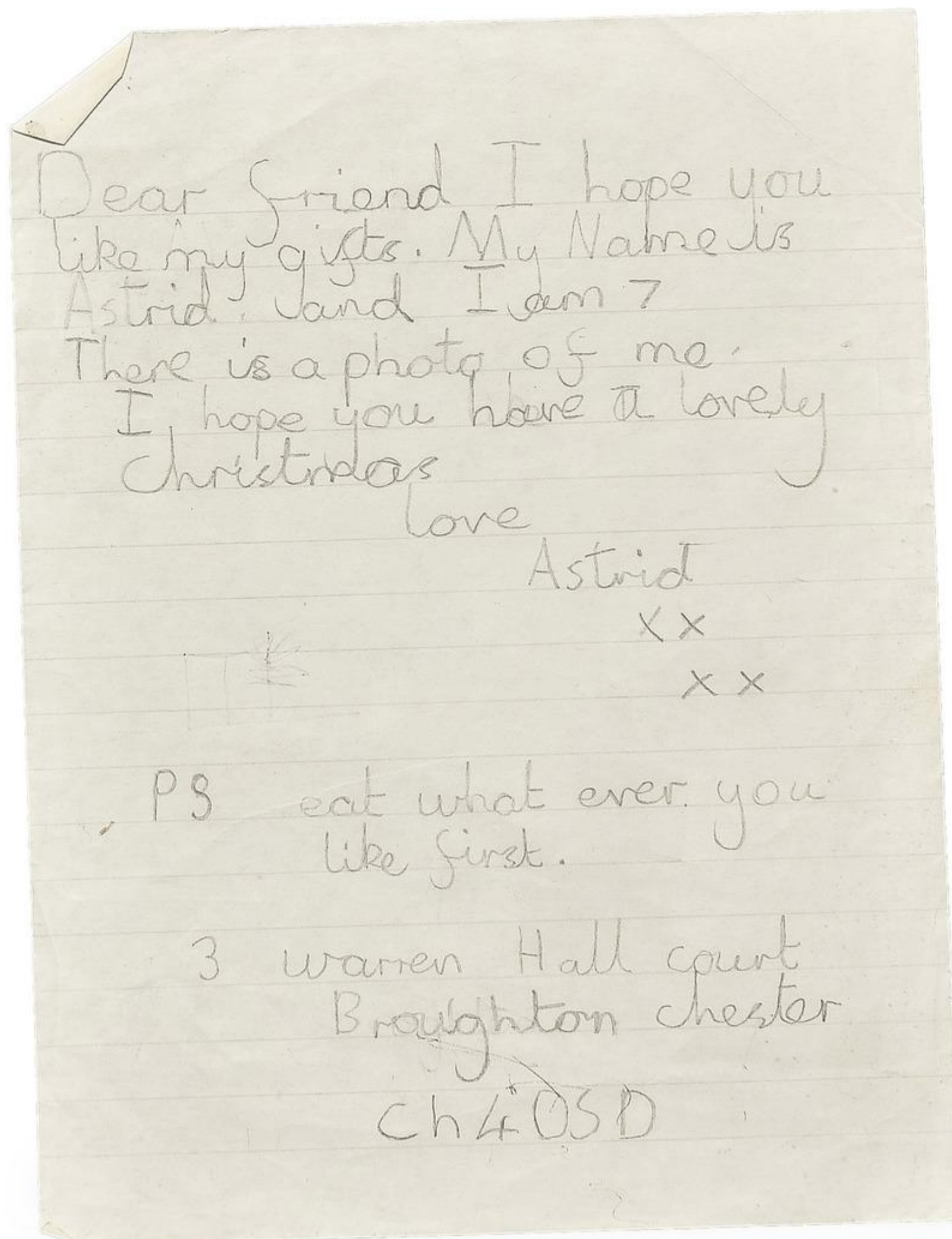

Draga prijateljice, nadam se da ti se sviđaju moji pokloni. Moje ime je Astrid. Imam 7 godina. Tu je i moja slika. Nadam se da ćeš imati lijep Božić.

Voli te Astrid.

PS: Pojedi šta god želiš prvo.

3 Warren Hall Court, Broughton Chester, Ch40SD

DODATAK 3

Paketić iz humanitarne pomoći

U Cazin su 1994. godine stigli paketići za djecu. Sjećam se da sam sa ogromnim uzbuđenjem išla prema kući u kojoj su se dijelili paketići. Kutija od cipela je bila šarena i ukrašena. U paketiću su bile higijenske potrepštine, slatkiši, fotografija i pismo od Astrid. Taj poklon je dugo vremena bio dio mog svakodnevnog života, a češalj i ogledalo dio kozmetičke torbice. Bojice nikada nisam koristila, jer mi je bilo žao da ih potrošim, a ne znam do kada će rat trajati.

Pokušala sam stupiti u kontakt sa Astrid, ali adresa je bila nepotpuna. Možda će jednom ovi predmeti pronaći Astrid. Fotografija koju mi je poslala, ona u bazenu, i dalje je dio mog porodičnog albuma. U tom trenutku sam poželjela da i ja imam taj osmijeh i taj bazen.

Lejla (Ž), r. 1983. (Bosna i Hercegovina)

